

MINISTARSTVO POLJOPRIVREDE

1637

Na temelju članka 17. stavka 5. Zakona o veterinarstvu (»Narodne novine«, br. 82/13, 148/13 i 115/18), ministrica poljoprivrede donosi

NAPUTAK

O NAČINU PROVOĐENJA MJERA ZAŠTITE ZDRAVLJA ŽIVOTINJA OD ZARAZNIH I NAMETNIČKIH BOLESTI I NJIHOVOM FINANCIRANJU

Članak 1.

Ovim se Naputkom propisuje način provođenja mjera zaštite zdravlja životinja od zaraznih i nametničkih bolesti propisanih sukladno članku 17. stavku 1. Zakona o veterinarstvu (»Narodne novine«, br. 82/13, 148/13 i 115/18).

Članak 2.

Način provođenja propisanih mjera zaštite zdravlja životinja iz članka 1. ovoga Naputka određen je u dodacima I. – II. koji su tiskani u prilogu ovoga Naputka i njegov su sastavni dio.

Članak 3.

Stupanjem na snagu ovoga Naputka prestaje važiti Naputak o načinu provođenja mjera kontrole zdravlja životinja propisanih Naredbom o mjerama zaštite životinja od zaraznih i nametničkih bolesti i njihovom financiranju u 2017. godini (»Narodne novine«, br. 16/17).

Članak 4.

Ovaj Naputak stupa na snagu osmoga dana od dana objave u »Narodnim novinama«.

Klasa: 322-02/20-01/19

Urbroj: 525-10/1315-20-1

Zagreb, 13. srpnja 2020.

Ministrica poljoprivrede

Marija Vučković, v. r.

DODATAK I.

1. BJESNOĆA

Cijepljenje pasa protiv bjesnoće

Posjednici su odgovorni da njihovi psi budu cijepljeni protiv bjesnoće na način i u rokovima propisanim važećim propisima iz područja zdravlja životinja.

Cijepljenje pasa protiv bjesnoće mogu obavljati:

- ovlaštene veterinarske organizacije,
- veterinarske prakse, veterinarske organizacije i veterinarske službe koje posjeduju rješenje Uprave za veterinarstvo i sigurnost hrane (u daljnjem tekstu: Uprava) o dodjeli pojedinih poslova javnih ovlasti za cijepljenje pasa protiv bjesnoće.

Sve veterinarske organizacije koje mogu cijepiti pse protiv bjesnoće na temelju rješenja ili sklopljenog ugovora s Upravom, moraju imati opisan poslovni proces cijepjenja pasa protiv bjesnoće unutar sustava upravljanja kvalitetom te isti implementirati u provedbi ove mjere. Poslovni proces mora uvažavati sve relevantne propise, pravila struke, kodeks veterinarske etike te očekivanja korisnika veterinarskih usluga u smislu standardne kvalitete pružene usluge, ali istovremeno ne smije pogodovati izbjegavanju obveza posjednika pasa, uključujući i financijske obveze za obavljenju uslugu. Na temelju članka 45. stavka 3. Pravilnika o uvjetima kojima moraju udovoljavati veterinarske organizacije, veterinarska praksa i veterinarska služba u sustavu provedbe veterinarske djelatnosti (»Narodne novine«, broj 103/2013 i 130/14), Hrvatska veterinarska komora (u daljnjem tekstu: HVK) nadležna je za kontrolu sustava upravljanja kvalitetom, a na temelju članka 129. stavka 1. točke 10. Zakona o veterinarstvu, skrbi o poštivanju pravila kodeksa veterinarske etike i poduzima odgovarajuće mjere u slučaju njihova kršenja.

Cijepljenje pasa protiv bjesnoće mora se provoditi u ambulantama ili kućnim posjetima, u skladu s rješenjem Uprave o udovoljavanju propisanim uvjetima, dodijeljenim ovlastima i Zakonom o veterinarstvu. Provedbu ove mjere obilaskom, u kućnim posjetima, bez prethodnog poziva posjednika, mogu obavljati samo ovlaštene veterinarske organizacije koje su dužne za isto napraviti plan provedbe mjere.

Preporuča se provoditi cijepljenje i označavanje pasa, mačaka i pitomih vretica (u daljnjem tekstu kućnih ljubimaca) u ambulantama.

Cijepljenje obavlja ovlaštenu veterinar. Prije cijepjenja mora se obaviti opći klinički pregled životinje i očitati mikročip, odnosno propisanu oznaku. Svi označeni kućni ljubimci moraju biti upisani u Upisnik kućnih ljubimaca. Prilikom prvog cijepjenja i označavanja psa, posjedniku mora biti izdana putovnica za kućne ljubimce.

Cijena putovnice za kućne ljubimce nije uključena u cijenu cijepjenja životinje.

Novonabavljene kućne ljubimce iz EU i trećih zemlja posjednik je obavezan prijaviti, najkasnije u roku od 14 dana od nastalog događaja ovlaštenoj veterinarskoj organizaciji ili ambulanti veterinarske prakse, koje podatke unose u Upisnik kućnih ljubimaca.

Novonabavljene pse posjednik je obavezan prijaviti, najkasnije u roku od 14 dana od nastalog događaja, ovlaštenoj veterinarskoj organizaciji ili ambulanti veterinarske prakse, koje podatke unose u Upisnik kućnih ljubimaca.

Podatak da je pas, koji je evidentiran u Upisniku kućnih ljubimaca, cijepjen u EU ili trećim zemljama posjednik je obavezan prijaviti najkasnije prije isteka roka za redovno cijepljenje protiv bjesnoće ovlaštenoj veterinarskoj organizaciji ili ambulanti veterinarske prakse, koje podatke unose u Upisnik kućnih ljubimaca.

Za troškove označavanja i izdavanja Putovnice posjednik plaća propisanu naknadu.

Za troškove upisa podataka u Upisnik kućnih ljubimaca posjednik plaća propisanu naknadu u slučaju:

a) prijave nabave kućnog ljubimca,

b) prijave posjednika da je kućni ljubimac, registriran u Republici Hrvatskoj, cijepjen izvan Republike Hrvatske.

Ovlaštene veterinarske organizacije i ambulante veterinarske prakse dužne su posjedniku, uz račun o izvršenoj usluzi, izdati i dokaz o obavljenom upisu podataka (ispis iz Upisnika). Posjedniku se izdaje ispis iz Upisnika i u slučaju odjave kućnog ljubimca.

Kućni ljubimci za koje se izdaje Putovnica za kućne ljubimce moraju biti označeni mikročipom i upisani u Upisnik kućnih ljubimaca u roku od tri dana od nastalog događaja.

Prilikom cijepjenja psa protiv bjesnoće mora se obaviti dehelmintizacija. Troškovi provedbe dehelmintizacije uključeni su u cijenu cijepjenja protiv bjesnoće.

Veterinar je dužan upozoriti posjednika psa o obveznom neškodljivom uklanjanju izmeta tijekom 48 sati nakon dehelmintizacije.

Kontrola provedbe i učinkovitosti oralnog cijepjenja lisica i čagljeva

Radi utvrđivanja učinkovitosti provedbe oralnog cijepljenja lisica i čagljeva lovoovlaštenici su obvezni dostaviti određeni broj lisica i čagljeva nadležnoj ovlaštenoj veterinarskoj organizaciji.

Odstrjel lisica i čagljeva obavlja se u skladu s odredbama propisa kojima je uređeno područje lovstva.

Ovlaštena veterinarska organizacija lešine s popratnim Obrascem za dostavu uzoraka na laboratorijsko pretraživanje mora dostaviti u najbliži laboratorij Hrvatskog veterinarskog instituta, i to: Hrvatski veterinarski institut Zagreb i Veterinarske zavode Rijeka, Križevci, Vinkovci i Split.

A. Kontrola provedbe i učinkovitosti oralnog cijepljenja lisica i čagljeva (monitoring OVL)

Uputa za lovoovlaštenika:

Za potrebe utvrđivanja učinkovitosti provedbe oralne vakcinacije uzorkom se smatra cijela lešina naizgled zdrave lisice i čaglja starije od godine dana. Stoga je u svrhu laboratorijskog pretraživanja potrebno odstrijeliti lisice i čagljeve koji ne pokazuju znakove bolesti.

Uzorkovanje se provodi na način da se lešina lisice i čaglja prikupi neposredno nakon odstrjela, zapakira u nepropusnu PVC vreću te što je prije moguće dostavi nadležnoj ovlaštenoj veterinarskoj organizaciji.

Ukoliko je uzorak lisice ili čaglja podesan za laboratorijsko pretraživanje, donositelju istog biti će isplaćena naknada propisana važećim cjenikom veterinarskih usluga koje se podmiruju iz državnog proračuna. Naknada za uzorke potrebne za utvrđivanje učinkovitosti provedbe oralne vakcinacije isplaćuje se samo za broj uzoraka koji je određen u Dodatku IV. i V. ovog Naputka.

Uputa za ovlaštenu veterinarsku organizaciju:

Pri zaprimanju uzorka ovlaštena veterinarska organizacija dužna je provjeriti kvalitetu istoga uzorka na način da se utvrdi stupanj autolitičkih promjena. Ako je uzorak ispravan, ovlaštena veterinarska organizacija dužna je ispuniti Obrazac za dostavu uzoraka na laboratorijsko pretraživanje (LABNAR) sa svim podacima te isplatiti donosiocu uzorka naknadu za dostavljeni uzorak.

Na obrascu koji prati uzorak ovlaštenu veterinar mora obavezno naznačiti da se uzorak lisice ili čaglja šalje u svrhu kontrole učinkovitosti oralnog cijepljenja (monitoring OVL), te obavezno upisati broj i naziv lovišta iz kojega je životinja izlučena!

Ovlaštena veterinarska organizacija mora uzorak do slanja u laboratorij pohraniti na temperaturi do +4 °C te ga što je prije moguće prosljediti u laboratorij Hrvatskog veterinarskog instituta u Zagrebu ili Veterinarske zavode u Rijeci, Križevcima, Splitu i Vinkovcima. Ukoliko ne postoji mogućnost pohrane uzorka na +4 °C ili se uzorak ne može pravovremeno dostaviti u laboratorij, potrebno je uzorkovati dio bedrenog mišića lisice ili čaglja veličine 5x5 cm u plastičnu nepropusnu kutiju i zajedno s cijelom lešinom lisice ili čaglja pohraniti na -20 °C. Vreća u kojoj se nalazi lešina te pripadajuća kutija s uzorkom mišića moraju nositi jedinstvenu oznaku broja Obrasca koji prati uzorak. Plastične kutije za pohranu uzorka mišića dostupne su u Hrvatskom veterinarskom institutu u Zagrebu te Veterinarskim zavodima u Rijeci, Križevcima, Splitu i Vinkovcima.

Visina naknade kao i način isplate propisani su važećim cjenikom veterinarskih usluga koje se podmiruju iz državnog proračuna. Nadležnim ovlaštenim veterinarskim organizacijama bit će isplaćena naknada samo za broj uzoraka koji je predviđen u Dodatku IV. i V. ovog Naputka te za uzorke koje je pratio u cijelosti popunjeni obrazac s pravilno navedenom svrhom pretraživanja.

Uputa za laboratorije:

Veterinarski zavodi Rijeka, Križevci, Vinkovci i Split dostavljaju uzorke u Hrvatski veterinarski institut Zagreb koji provodi dijagnostičko pretraživanje u svrhu kontrole učinkovitosti oralne vakcinacije.

B. Aktivno i pasivno nadziranje bjesnoće

a) Aktivno nadziranje – isključivanje bjesnoće iz redovnih uzoraka.

Za potrebe aktivnog nadziranja uzorkom se smatra cijela lešina životinje.

b) U svrhu pasivnog nadziranja bjesnoće uzorkom se smatra:

- Svaka uginula lisica, čagalj, vuk, kuna ili jazavac bez prethodno utvrđenih kliničkih znakova bolesti (npr. nađena uginula na gospodarstvu, stradavanja u prometu, uginula u lovištu),
- Svaka uginula pašno držana domaća životinja (govedo, ovca, koza, kopitari, svinje) bez prethodno utvrđenih kliničkih znakova bolesti (životinje nađene uginule na pašnjaku)
- Svaka divlja ili domaća životinja u koje klinički znakovi bolesti životinje upućuju na sumnju na bjesnoću (svaka promjena ponašanja životinje koja nije svojstvena vrsti, znakovi poremećaja središnjeg živčanog sustava, životinje nepoznatog zdravstvenog statusa koje su ozlijedile ljude).

U svrhu pasivnog nadziranja bjesnoće u divljih životinja (lisica, čagalj, vuk, kuna ili jazavac) na pretragu je potrebno dostaviti cijelu lešinu životinje ili glavu životinje zapakiranu u nepropusnu ambalažu. Ukoliko se lešina životinje ne može odmah dostaviti u laboratorij, potrebno je uzorkovati cijelu glavu životinje te ju zapakirati u plastičnu nepropusnu ambalažu i pohraniti na -20°C. Vreća u kojoj se nalazi uzorak glave mora nositi jedinstvenu oznaku broja Obrasca koji prati uzorak u laboratorij (LABNAR-a).

O uginuloj domaćoj životinji na pašnjaku posjednik je dužan odmah izvijestiti nadležnu ovlaštenu veterinarsku organizaciju koja je dužna provesti uzorkovanje iste. Ukoliko veterinar nije u mogućnosti provesti uzorkovanje uginule životinje na pašnjaku, isto se provodi na sabiralištima uginulih životinja ili u objektu za preradu nusproizvoda, o čemu je potrebno obavijestiti ovlaštenu veterinarsku organizaciju nadležnu za isto.

Na obrascu koji prati uzorak u laboratorij ovlaštena veterinarska organizacija dužna je obavezno navesti svrhu pretraživanja (aktivan ili pasivni nadzor).

Nadležnim ovlaštenim veterinarskim organizacijama biti će isplaćena naknada za uzorke divljih životinja dostavljene u svrhu pasivnog i aktivnog nadziranja bjesnoće, koje je pratio u cijelosti popunjeni obrazac sukladno važećem cjeniku veterinarskih usluga koje se podmiruju iz državnog proračuna.

Lovoovlašteniku ili fizičkoj osobi biti će isplaćena naknada za uzorke divljih životinja dostavljene u svrhu pasivnog i aktivnog nadziranja bjesnoće propisana važećim cjenikom veterinarskih usluga koje se podmiruju iz državnog proračuna.

2. NEWCASTLESKA BOLEST

Kontrola imunosti provodi se na unaprijed određenom broju gospodarstava u okviru Programa nadziranja influence ptica u peradi za tekuću godinu.

Prije provedbe uzorkovanja peradi na influencu ptica ovlaštena veterinarska organizacija ili veterinarska služba odgovorna za provedbu cijepljenja dužna je obavezno provjeriti datum cijepljenja peradi protiv Newcastleške bolesti.

Uzorci krvi u svrhu pretraživanja na influencu ptica uzimaju se od peradi u koje je od cijepljenja protiv Newcastleške bolesti proteklo najmanje 3 do 4 tjedna. Uz uzorke krvi koji se šalju u službeni laboratorij potrebno je poslati i čitko, u cijelosti ispisan Obrazac za uzorkovanje domaće peradi u koji je potrebno navesti podatke o cijepljenju peradi protiv Newcastleške bolesti, a koji je sastavni dio Programa.

3. ARTERITIS KONJA

Tumačenje rezultata pretrage

Životinja se smatra serološki pozitivnom na arteritis konja ako se laboratorijskom pretragom metodom virus neutralizacijskog testa utvrdi titar neutralizacijskih protutijela $\geq 1:4$.

U slučaju seropozitivnog nalaza postupa se u skladu s odredbama Pravilnika o mjerama kontrole arteritisa konja («Narodne novine», broj 62/2009).

U slučaju nemogućnosti uzimanja ejakulata pastuha pozitivnih na arteritis konja, metodom virus neutralizacijskog testa, nadležna ovlaštena veterinarska organizacija mora pismenim putem izvijestiti Upravu o razlozima nemogućnosti ispunjavanja obveza preuzetih Ugovorom o povjeravanju poslova.

4. GROZNICA ZAPADNOG NILA (GZN)

Ovlašteni veterinar dužan je prijaviti sumnju na GZN u slučaju nalaza kliničkih znakova, i to:

- nekoordiniranost/slabost;
- mršavost (gubitak apetita);
- žmirenje i učestalo treptanje;
- hodanje u krug;
- pognuta glava;
- trzanje glavom;
- preosjetljivost na dodir;
- nekontrolirano žvakanje;
- promjene u ponašanju;
- depresija i pospanost;
- potpuna paraliza;
- drugo (navesti).

Ovlašteni veterinar mora osim podataka koji se traže u skladu s Pravilnikom o prijavi bolesti (»Narodne novine«, br. 65/20), u prijavi sumnje na GZN navesti i:

- jesu li konji cijepljeni protiv GZN? (DA/NE);
- ako DA, navesti datum cijepljenja;
- da li su konji premješteni izvan područja županije tijekom posljednja tri mjeseca? (DA/NE);
- ako DA, navesti mjesto i vrijeme odlaska i dolaska?
- da li su konji premješteni izvan područja države? (DA/NE);
- ako DA, navesti državu, mjesto i vrijeme odlaska i dolaska?

5. Q-GROZNICA

U slučaju potvrđenog slučaja Q-groznice ne provodi se liječenje životinja antimikrobnim pripravcima, već je posjedniku životinja potrebno odrediti sljedeće:

- 1) Provedbu općih biosigurnosnih mjera na gospodarstvu:
 - a) Redovito čišćenje i pranje prostora u kojem se drže životinje
 - b) Dezinfekciju i deratizaciju objekta u kojem se nalaze životinje
 - c) Čišćenje, pranje i dezinfekciju opreme koja se koristi u radu sa životinjama
 - d) Odvajanje gravidnih životinja od ne gravidnih
 - e) Osiguravanje poroda u zasebnom prostoru
 - f) Obavljanje poroda korištenjem zaštitne opreme (odijelo, zaštitna maska i rukavice)
- 2) Obaveznu prijavu nadležnoj ovlaštenoj veterinarskoj organizaciji:
 - a) svakog pobačaja ili rođenja avitalne mladunčadi
 - b) svakog uginuća životinja bez obzira na kategoriju
 - c) svakog oboljenja životinja

S obzirom da je Q-groznica zoonoza posjednika životinje potrebno je uputiti da se u slučaju poremećaja zdravstvenog stanja osoba koje dolaze u kontakt sa životinjama, iste odmah moraju javiti nadležnom liječniku.

6. GOVEĐA SPONGIFORMNA ENCEFALOPATIJA (GSE)

Uzorci mozga od uginulih goveda uzimaju se na sabiralištima uginulih životinja ili u objektu za preradu nusproizvoda Kategorije 1 (lešina).

U slučaju sumnje na GSE, u skladu s Poglavljem I., člankom 3., točkom 1., podtočkom h) Uredbe (EZ) br. 999/2001 o utvrđivanju pravila za sprečavanje, kontrolu i iskorjenjivanje određenih transmisivnih encefalopatija, ovlašteni veterinar mora u najkraćem roku izvijestiti Upravu za veterinarstvo i sigurnost hrane, veterinarskog inspektora i Laboratorij za transmisivne spongiformne encefalopatije HVI-a u Zagrebu.

Prilikom postavljanja sumnje na bjesnoću u goveda obavezno je isključivanje GSE-a u sumnjivog goveda.

7. GREBEŽ OVACA

Uzorci mozga od uginulih ovaca i koza uzimaju se na sabiralištima uginulih životinja ili u objektu za preradu nusproizvoda Kategorije 1 (lešina) sukladno Programu nadziranja ovaca i koza na grebež ovaca u Republici Hrvatskoj za tekuću godinu.

U slučaju sumnje na grebež ovaca ovlašteni veterinar mora u najkraćem roku izvijestiti Upravu za veterinarstvo i sigurnost hrane, veterinarskog inspektora i Laboratorij za transmisivne spongiformne encefalopatije HVI-a u Zagrebu.

Sumnja na grebež ovaca postavlja se u svim slučajevima pojave sljedećih simptoma: neuobičajeno ponašanje, odvajanje od stada, intenzivno žvakanje, ataksija, neurološki znakovi, izraziti svrbež i posljedični gubitak vune (dlake) te u kasnijoj fazi bolesti, lezije na koži, gubitak težine, gubitak apetita, letargija i grčevi.

Prilikom postavljanja sumnje na bjesnoću u ovce ili koze obavezno je isključivanje grebeža ovaca u sumnjive životinje.

8. KLAMIDIOZA PTICA

Mjere za sprječavanje i iskorjenjivanje klamidioze odnose se na sve registrirane uzgoje ptica (ukrasnih i golubova), prodajna mjesta te jata iz kojih ptice iz porodice Psittacidae (kakadui, nimfe, loriji, makao papige, amazone, žako, tigrice, are, itd.) sudjeluju na izložbama, sajmovima, natjecanjima i ostalim vrstama okupljanja.

Uzorkovanje

U svrhu pretraživanja jata ptica na klamidiozu uzorkom se smatra skupni uzorak izmeta prikupljen od najmanje 10% jedinki iz istog jata, sakupljenog kroz tri uzastopna dana.

Posjednik je dužan prikupljati izmet u nastambi kroz tri uzastopna dana prije uzorkovanja i to na način da u prethodno očišćenu nastambu stavi čisti papir/prostirku na kojem će se tijekom tri dana sakupljati izmet.

Uzorak koji se dostavlja na pretragu mora biti označen na način da je jasno vidljivo iz kojeg uzgoja, od kojeg broja i vrste ptica potječe te ne smije sadržavati nikakve druge tvari (npr. stelja, podloga, pijesak, ostaci zrnjevlja). Uzorci svakog pojedinačnog jata dostavljaju se u čašicama za uobičajeno slanje izmeta na laboratorijsku pretragu.

Ako je na pticama iz bilo kojeg razloga provedena terapija antimikrobnim pripravcima, uzorci se na pretragu za klamidiozu smiju poslati najranije 7 dana nakon zadnje primjene lijeka.

U slučaju uginuća ptice potrebno je poslati cijelu lešinu uredno zapakiranu i prethodno namočenu u otopinu dezinficijensa.

Sumnja na bolest

Klamidioza je zoonoza koja se kod različitih vrsta ptica očituje različitim kliničkim znakovima bolesti. Najučestaliji klinički znakovi akutne bolesti su: nakostriješeno neuredno perje, nevoljkost, teško disanje, upala sluznica oka, upala sluznica nosa i iscjedak iz nosa, zelenkasto-siv ili zelenkasto-crven želatinozni proljev (primjese krvi), mršavost, pareza ili paraliza

nogu, nekoordinirano letenje ili kretanje i opća slabost, te povećani broj uginuća.

Promjenu zdravstvenog stanja ptica koja može ukazivati na klamidiozu, posjednik mora prijaviti ovlaštenoj veterinarskoj organizaciji.

Sumnjivim na klamidiozu smatra se i ono jato čiji je posjednik bio u dodiru s pticama oboljelim od klamidioze.

Postupak s jatom sumnjivim na klamidiozu

U razdoblju od postavljanja sumnje do konačne dijagnoze sve osobe koje dolaze u dodir s pticama sumnjivim na klamidiozu moraju nositi zaštitnu masku, rukavice i ogrtač.

Zabranjeno je uvođenje novih ptica u uzgoj sumnjiv na klamidiozu, a pred nastambu mora biti postavljena prepreka sa sredstvom za dezinfekciju.

Zabranjen je svaki kontakt ljudi s pticama, osim onih koje se brinu o pticama.

Uginule ptice moraju biti pretražene na klamidiozu i neškodljivo uklonjene na način propisan od strane nadležnog veterinarskog inspektora.

Ovlaštena veterinarska organizacija kojoj se prijavi sumnja na klamidiozu, dužna je obaviti popis jata i opisati jato u kojem se bolest pojavila (vrstu ptica, dob, spol i broj životinja) te poslati na laboratorijsku pretragu cijele svježe lešine, a od živih ptica obrisak konjunktive, ždrijela i kloake (tzv. trojni obrisak) te izmet od 30% ptica iz svakog sumnjivog jata.

Potvrda bolesti

Pozitivnim na klamidiozu smatra se jato u kojem je pretragom dostavljenih materijala utvrđena *Chlamydia psittaci*, Real Time PCR ili konvencionalnom PCR metodom.

Kada se utvrdi klamidioza, veterinarski inspektor mora:

- zabraniti promet ptica iz zaraženog jata;
- narediti liječenje cijelog jata;
- najranije sedam dana po završetku liječenja narediti uzorkovanje i laboratorijsku pretragu jata kako bi se potvrdila učinkovitost provedenog liječenja. Na pretragu po završetku liječenja dostavlja se skupni uzorak izmeta čija količina mora obuhvatiti najmanje 30% jedinki u jatu;

- narediti neškodljivo uklanjanje uginulih ptica.

Nakon provedenog liječenja i izlječenja jata:

- potrebno je provesti čišćenje i završnu dezinfekciju;
- unošenje novih ptica u uzgoj dozvoljeno je tek nakon provedenog čišćenja i završne dezinfekcije.

Liječenje klamidioze

Iako je provedivo, liječenje ptica oboljelih od klamidioze s klinički izraženim znakovima bolesti je teško i ne preporuča se.

Prije provedbe samog liječenja potrebno se pridržavati sljedećih općih uputa:

- zaštititi ptice od stresa (premještanje, hladnoća, loši uvjeti držanja i prehrane) zbog umanjujućeg učinka lijekova i moguće pojave sekundarnih bakterijskih infekcija;
- redovito promatrati i vagati ptice ako se lijek daje u hrani;
- izbjegavati visoku koncentraciju kalcija (sipina kost, mineralni dodaci u obliku kamena ili drobljenih školjčica) i ostalih kationa u hrani (inhibira resorpciju oralno primijenjenih tetraciklina);
- po mogućnosti premjestiti ptice u novu, čistu nastambu te svakodnevno provoditi čišćenje;
- svakodnevno osigurati čistu vodu i vitaminske pripravke;
- provesti terapiju u cijelosti (ptice mogu izgledati klinički zdravo i smanjiti izlučivanje uzročnika već nakon prvog tjedna terapije);

– ako je odabran način liječenja putem vode za piće ili hrane potrebno je strogo kontrolirati prohtjev za istima te po potrebi promijeniti način liječenja.

Lijekovi izbora i način davanja lijeka

TETRACIKLINI

U liječenju klamidioze najčešće se koristi doksiciklin (bolje se apsorbira i sporije izlučuje iz organizma nego drugi tetraciklini, što omogućuje da se lijek daje u manjim dozama) te klortetraciklin i oksitetraciklin.

Moguće nuspojave primjene lijeka su: depresija, smanjena aktivnost, smanjen apetit te urin žutozelene boje. Ako se pojavi bilo koji od ovih simptoma, liječenje treba odmah prekinuti.

Primjena lijeka provodi se na jedan od sljedećih načina:

a. Per os

– Davanje lijeka u hrani

Potrošnju hrane treba svakodnevno pratiti, a ako se daje nova hrana u koju će se umiješati lijek, moramo biti sigurni da ju je ptica prihvatila (npr. pokušati hranu davati nekoliko dana prije nego li se lijek umiješa). U velikim uzgojima najčešće se daje klortetraciklin u dozi 2500 do 5000 ppm umiješan u hranu tijekom 45 dana.

– Davanje lijeka u vodi

U liječenju se najčešće koristi doksiciklin hiklat.

Doze preporučene prema vrstama ptica su:

Tigrice: ovaj način liječenja najčešće je neučinkovit;

Nimfe: 200 – 400 mg doksiciklin hiklata na 1 l vode;

Kakadui, amazone: 400 – 600 mg doksiciklin hiklata na 1 l vode;

Afričke sive papige: 800 mg doksiciklin hiklata na 1 l vode;

Ostale vrste: srednja doza 400 mg doksiciklin hiklata na 1 l vode;

Golubovi: 500 mg na 1 l vode.

– Davanje lijeka direktno u kljun (sondiranjem ili kapaljkom)

Doksiciklin je lijek izbora kada se može primijeniti pojedinačna per os terapija, bilo u obliku monohidrata ili sirupa. Zato je potrebno dati sadržaj kapsule otopljen u odgovarajućoj količini vode ili neke druge tekućine i to prije hranjenja. Nedostaci ovakve primjene su moguć disbakterizam crijevne flore i regurgitacija.

Lijek se daje jednom na dan (svaka 24 sata), najčešće sondiranjem u voljku ili u kljun kapaljkom (oprez – aspiracija), a kod nekih papiga moguće ga je dati i na komadu voća ili keksa.

Doze preporučene prema vrstama ptica su:

Nimfe, senegalska papiga, plavočela amazona: 40 – 50 mg/kg;

Afrička siva papiga, Goffinov kakadu, plavožuta ara: 25 mg/kg;

Kakadui, are: 25 – 30 mg/kg;

Ostale vrste: 25 – 50 mg/kg.

b. Intramuskularno u grudni mišić.

Intramuskularno davanje lijeka u područje pektoralne muskulature često je najjednostavniji način davanja lijeka (može uzrokovati iritacije na mjestu aplikacije).

Doksiciklin se preporuča dati u dozi 75 – 100 mg/kg svakih 5 – 7 dana prva 4 tjedna, a zatim svakih 5 dana do ukupnog trajanja liječenja od 45 dana. Oksitetraciklin s produženim djelovanjem se primjenjuje tijekom 30 dana i to svaki 2. do 3. dan (50 – 80 mg/kg).

KINOLONI – ENROFLOKSACIN

Najčešće se, kao lijek izbora u liječenju klamidioze ptica, daje enrofloksacin. Preporuča se prva 3 – 4 dana lijek primijeniti intramuskularno u područje pektoralnih mišića, a nakon toga hranom ili vodom. Liječenje ne smije trajati kraće od 14 dana.

Primjena lijeka provodi se na jedan od sljedećih načina:

a. Intramuskularno u grudni mišić

Injekcije mogu biti bolne te se preporuča mijenjanje mjesta aplikacije.

Doze preporučene prema vrstama ptica su:

Za većinu ptica: 15 – 30 mg/kg;

Afrička siva papiga: 5 – 10 mg/kg.

b. Per os

– Davanje lijeka u vodi

Prosječna doza za većinu vrsta papiga je u pitku vodu 500 mg/l 10%-tne otopine enrofloksacina za oralnu upotrebu i to kontinuirano tijekom cijelog trajanja liječenja.

Doze preporučene prema vrstama ptica su:

Većina vrsta papiga: 0,5 ml 10% otopine u 100 ml vode;

Golubovi i kanarinci: 200 mg/l vode.

– Davanje lijeka direktno u kljun

Lijek je moguće primijeniti per os u dozi 5 – 30 mg/kg jednom u 24 sata.

9. RINOPNEUMONITIS KONJA

Uzorkovanje

Uzorak krvi uzima se u serumske epruvete i šalje na serološku pretragu uz popratni Obrazac za dostavu uzoraka na laboratorijsko pretraživanje na Veterinarski fakultet Sveučilišta u Zagrebu, Zavod za mikrobiologiju i zarazne bolesti s klinikom, Heinzelova 55, Zagreb.

Serološka pretraga mora se obaviti na principu parnih seruma tako da se prvi uzorak krvi uzima neposredno nakon pobačaja, a drugi najranije 2, a najkasnije 4 tjedna nakon prvog uzorkovanja.

Rezultat serološke pretrage je pozitivan kada se utvrdi četverostruko ili veće povećanje titra protutijela od titra ustanovljenog u prvom uzorku, ili u slučaju kada je prvi uzorak serološki negativan, a u drugom se dokažu neutralizirajuća protutijela.

Dokaz uzročnika u tkivima ili specifičnih protutijela u tjelesnim tekućinama pobačenog fetusa potvrđuje rinopneumonitis konja kao uzrok pobačaja kobile.

10. SALMONELOZA PERADI

U svrhu organizacije provedbe mjera kontrole salmoneloze peradi te praćenja brojnog stanja peradi, posjednici peradi dužni su u roku 3 dana od prispjeća peradi na gospodarstvo obavijestiti nadležnu ovlaštenu veterinarsku organizaciju o:

- ukupnom broju objekata na gospodarstvu u kojima se drži perad
- ukupnom broju peradi na gospodarstvu
- vrsti i kategoriji peradi
- broju objekta u koji je prispjela nova pošiljka peradi
- ukupnom broju novoprispjele peradi u objekt.

Ukoliko se na gospodarstvu perad cijepi protiv salmoneloze, ovlaštena veterinarska organizacija i veterinarska služba odgovorne za provedbu cijepljenja dužne su po obavljenom cijepljenju podatke dostavljati Upravi.

Temeljem Odluke Europske komisije o odobravanju nacionalnih programa i dodjeli financijskih sredstava za tekuću godinu provodi se sufinanciranje dijela sredstava utrošenih za nabavu cjepiva protiv salmoneloze peradi vrste Gallus gallus u rasplodnim jatima i jatima konzumnih nesilica.

Isplaćuje se naknada do najviše 0,75kn/dozi utrošenog cjepiva. Cijena doze valjana za sufinanciranje isključuje iznos PDV-a te uključuje iznos rabata. Ovlaštena veterinarska organizacija dužna je o istome upoznati posjednika peradi pri naplati cjepiva.

Troškove vezane uz nabavku utrošenoga cjepiva s popratnim izvješćem o provedenim cijepljenjima te kopijama računa iz kojih je vidljiva nabava istoga obvezno je uključiti u redovite mjesečne troškove koji se potražuju od Uprave.

DODATAK II.

1. PLANIRANJE PROVOĐENJA MJERA

Ovlaštene veterinarske organizacije dužne su najkasnije 7 dana prije početka provedbe naređene mjere dostaviti plan provedbe nadležnoj ispostavi veterinarskog ureda.

Plan provedbe mjere mora sadržavati:

1. Vrijeme provođenja – datume planiranog početka i završetka provedbe mjere,
2. Mjesto provođenja – naselja ili ulice raspoređene prema planiranim datumima,
3. Ovlašteni veterinar (jedan ili više) odgovoran za provođenje mjere.

Veterinarskom inspektoru ovlaštene veterinarske organizacije dužne su dostaviti pojedinačni plan za svaku pojedinu mjeru, odnosno za mjere koje se provode istovremeno.

U slučaju da dođe do izmjene plana, zbog objektivnih razloga, ovlaštene veterinarske organizacije dužne su o tome izvijestiti veterinarskog inspektora, odmah, a najkasnije 24 sata prije početka provedbe izmijenjenog plana.

Plan se dostavlja isključivo u pismenom obliku putem e-pošte, a ovlaštena veterinarska organizacija dužna je kopiju plana i dokaz o dostavi veterinarskom inspektoru, čuvati u evidenciji tijekom tekuće godine.

2. UZORKOVANJE I IZVJEŠĆIVANJE

Sve veterinarske organizacije koje mogu provoditi uzorkovanje na temelju rješenja ili Ugovora sklopljenog s Upravom, moraju imati opisan poslovni proces uzorkovanja unutar sustava upravljanja kvalitetom te isti implementirati u provedbi ove mjere. Poslovni proces mora uvažavati sve relevantne propise, Kodeks dobre veterinarske prakse i Kodeks veterinarske etike.

3. PRIJAVA BOLESTI

Prijava sumnje i potvrđenog slučaja bolesti, kao i odjava bolesti, provodi se u skladu s odredbama Pravilnika o prijavi bolesti životinja (»Narodne novine«, broj 65/20).

Pravilna primjena Pravilnika o prijavi bolesti životinja, u smislu postupanja posjednika, veterinara, ovlaštenih veterinara i veterinarskih inspektora od iznimne je važnosti za pravovremeno otkrivanje bolesti ili sumnje na bolest.

Sukladno člancima 5. i 8. Pravilnika o prijavi bolesti životinja, obrasce za prijavu sumnje, potvrđenog slučaja te odjavu potvrđenog slučaja bolesti životinja potrebno je Upravi za veterinarstvo i sigurnost hrane poslati na adresu elektroničke pošte: prijava.bolesti@mps.hr, a u predmetu elektronske poruke obavezno trebaju biti navedene sljedeće informacije:

- da li se radi o prijavi sumnje, potvrđenog slučaja ili odjavi potvrđenog slučaja bolesti životinja,
- na koju se bolest/bolesti prijava odnosi,
- na koju se vrstu životinje prijava odnosi.

Veterinari su dužni upozoriti posjednike životinja na važnost prijave svih znakova na temelju kojih se može posumnjati na zaraznu i/ili nametničku bolest, kao i na obveznu prijavu pobačaja i uginuća životinja u svrhu potvrđivanja ili isključivanja bolesti.

Svaki pobačaj ili uginuće više od jedne životinje podrijetlom s istog gospodarstva predstavlja sumnju na zaraznu ili nametničku bolest te je u takvim slučajevima obveza posjednika odmah i bez odgađanja obavijestiti veterinara, a veterinar je dužan prijaviti sumnju na bolest te postupiti u skladu s Pravilnikom o prijavi bolesti životinja.

